

Кандидат філол. наук, Кулішенко Л.А.
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

ТЕНДЕНЦІЇ ВИСВІТЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ НА СТОРІНКАХ СУЧАСНИХ ОСВІТЯНСЬКИХ ЖУРНАЛІВ

Сучасна вітчизняна освітянська журналістика концентрує в собі науковий потенціал педагогічних діячів, представляючи на широкий огляд передові ідеї та положення. Процеси державотворення в Україні актуалізували проблему національного виховання і спричинили появу наукових досліджень, результати яких відтворені у публікаціях освітянських журналів. За період з 1991 до 2004 рр. у 24 науково-педагогічних журналах розміщено 152 публікації з проблеми національного виховання. Провідними у висвітленні питання є такі педагогічні журнали: «Рідна школа» (61 стаття), «Початкова школа» (28 статей), «Педагогіка і психологія» (23 статті).

Основними авторами журнальних матеріалів є: М. Стельмахович (7 статей), Б. Ступарик (5 статей), В. Гнатюк (3 статті), Ю.Завалевський (3 статті), Л. Пічуркіна-Шумейко (3 статті), І. Підласий (3 статті) та П. Щербань (3 статті). 12 публікацій із 152 написані у співавторстві. Повна інформація про авторів подається в таких журналах, як «Рідна школа», «Початкова школа», «Педагогіка і психологія», «Фізичне виховання в школі» та ін. Найбільша кількість публікацій про національне виховання написана кандидатами педагогічних наук, докторами та аспірантами, що свідчить про високий науковий рівень журнальних матеріалів визначеної тематики.

Розгляд матеріалів за регіонами показав, що найбільший науковий потенціал з питання національного виховання зосереджений у Києві. Найвищий інтерес до визначеної проблеми спостерігається на Західній Україні, потім іде Центр України, Південь та Крим, Північ і Схід. Врешті-решт, такі показники є закономірними з історичного та демографічного погляду.

Наступним кроком нашого дослідження став розгляд публікацій з питання національного виховання за роками їх виходу. Здійснений аналіз висвітлення зазначеної проблеми провідними педагогічними виданнями дозволяє зробити такі висновки: – журнал «Рідна школа» протягом досліджуваного періоду постійно друкував такі матеріали, але найбільшу кількість статей спостерігаємо у 2000 (11) та 2003 (9) рр.; – у журналі «Педагогіка і психологія» більшість статей надрукована з 1995 до 1997 рр. (15 із 23); – журнал «Початкова школа» мав стабільний інтерес до проблеми (1993 – 2 статті, 1994 – 3 статті, 1995 – 1 стаття, 1996 – 1 стаття, 1997 – 2 статті, 1998 – 2 статті) із зростанням його наприкінці досліджуваного періоду (2003 – 4 статті, 2004 – 4 статті). Загальна тенденція є такою: з 1991 року до 1997 йде поступове збільшення кількості статей про національне виховання (з 3-х до 15-ти), що свідчить про зростання інтересу науковців та педагогічних працівників до проблеми національного виховання; з 1998 до 2004 рр. – перемінна зацікавленість, тобто то збільшення (2000 р. – 21), то зменшення статей (2004 р. – 10). Найбільша кількість публікацій зафіксована у 2003 р. – 27. Це свідчить про актуалізацію проблеми національного виховання (1997 р. – 15, 2000 р. – 21, 2003 р. – 27 статей). Здається суспільство в цілому починає розуміти таку істину: «Національне виховання – то не те, що може бути або може й не бути; це першооснова демократичних засад освіти й виховання, першооснова поваги держави до самої себе» [1, с. 12].

Таким чином, можна стверджувати, що з 1991 до 2004 р. поступово поглиблюється усвідомлення архіважливості питання національного виховання, посилюється бажання проаналізувати цю проблему, конкретизується зміст самого поняття, мета, завдання, принципи, засоби та шляхи національного виховання, а також підкреслюється необхідність її розв'язання в умовах розбудови Української держави.

Література

1. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні [Текст]: навч. посібник. – К.: Школяр, 1997. – 151с.

Кулішенко, Л.А. Тенденції висвітлення проблеми національного виховання на сторінках сучасних освітянських журналів [Текст] // Сучасна наука в мережі Інтернет: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (22-24 лютого 2011 р.). – К.: ТК Меганом, 2011. – Ч. 2. - С. 20-21.